

Udskriftsdato: 20. december 2025

2011/1 LSF 124 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov
(Tilpasninger som følge af ressortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning)

Ministerium: Erhvervs- og Vækstministeriet

Journalnummer: Erhvervs- og vækstmin.,
Søfartsstyrelsen, j.nr. 201200011

Forslag

til

Lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov

(Tilpasninger som følge af ressortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning)

§ 1

I lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 168 af 27. februar 2012, som ændret ved § 3 i lov nr. 493 af 12. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som fodnote til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22.«

2. Efter § 10 indsættes i *kapitel 4* :

»§ 10 a. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om kvalifikationskrav til fritidssejlere samt om forberedelse, indstilling til og aflæggelse af eksaminer og prøver for fritidssejlere samt betaling herfor.«

3. Efter § 24 indsættes før kapitel 8:

»Kapitel 7 a

Godkendelse af uddannelser

§ 24 a. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter, efter forhandling med Søfartsstyrelsen, regler om de uddannelser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, herunder om kvalitetssikring.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen påser, at uddannelserne opfylder internationalt fastsatte krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer.

Kapitel 7 b

Godkendelse af kurser

§ 24 b. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvilke krav de kurser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, skal leve op til, herunder krav om godkendelse og kvalitetssikring.

§ 24 c. Søfartsstyrelsen kan godkende eller oprette særlige kurser for uddannelse af undervisere.

§ 24 d. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med undervisningen hos kursusudbydere, som nævnt i § 24 b, og påser, at kursusudbyderne opfylder de krav, som følger af denne lov og regler udstedt i medfør af loven.

§ 24 e. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om kursUSDeltageres undervisningsmiljø.

Kapitel 7 c

Forskellige bestemmelser vedrørende uddannelser og kurser

§ 24 g. Søfartsstyrelsen kan opkræve betaling for godkendelse og kvalitetssikring af kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i kurser omfattet af denne lov, herunder for aflæggelse af eksamen, prøver m.v.

§ 24 h. Søfartsstyrelsen kan indhente de nødvendige oplysninger fra kursusudbydere og uddannelsesinstitutionerne om undervisningen, kursusdeltagerne, personalet, økonomi og udstyr m.v. til brug for gennemførelse af Søfartsstyrelsens opgaver efter loven, herunder kvalitetssikring og udarbejdelse af statistik.«

4. I § 26 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Erhvervs- og vækstministeren kan efter aftale med vedkommende minister beslutte, at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven udøves af andre offentlige myndigheder. Erhvervs- og vækstministeren kan på nærmere angivne vilkår endvidere bemyndige virksomheder eller enkeltpersoner til på Søfartsstyrelsens vegne at føre tilsyn med kvalitetssikring af uddannelser og kurser.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

§ 2

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 4. marts 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1373 af 28. december 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 udgår »samt behovet inden for fritidssejlad«.

2. I § 2, *stk. 1, nr. 4*, udgår », cateringpersonale m.fl.«.

3. § 2, *stk. 2*, affattes således:

»Stk. 2. § 4, stk. 1 og 3, § 5, stk. 2, §§ 5 a -7, § 14, § 23 a, stk. 1, samt § 23 b og § 24 finder tillige anvendelse på efteruddannelse af maritimt personel, hvortil der ydes statsligt tilskud.«

4. I § 2, *stk. 4, § 4, stk. 2 og 3, § 4, stk. 4, 1. pkt., § 5, stk. 2 og 3, § 6, stk. 1, 1. pkt., § 6, stk. 2, § 7, stk. 3, 5 og 6, § 8, stk. 3, § 9 f, stk. 1 og 2, § 9 g, stk. 1, § 9 i, § 9 j, stk. 1, 1. pkt., § 9 j, stk. 2, 1. pkt., § 9 j, stk. 3, § 10, stk. 6, § 12, stk. 1 og 2, § 13, stk. 1 og 2, § 14, stk. 1 og 2, § 15, § 16, stk. 1-3, §§ 17 og 20, § 23, stk. 1-3, og § 23 b* ændres »Søfartsstyrelsen« til: »Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser«.

5. § 3 ophæves.

6. I § 4, *stk. 1, § 7, stk. 1, 4. pkt., § 8, stk. 2, § 9, stk. 4, 2. pkt., § 9 a, stk. 1, 3. pkt., § 9 g, stk. 3, og § 10, stk. 5*, ændres »Søfartsstyrelsen« til: »ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser«.

7. I § 4 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Godkendte maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager tilskud i henhold til § 5 eller § 6, samarbejder med Søfartsstyrelsen om at udbyde kurser, som er obligatoriske efter lov om skibes besætning.

Stk. 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan i særlige tilfælde påbyde en uddannelsesinstitution, der modtager tilskud i henhold til § 5 eller § 6, at udbyde kurser, der indgår i en godkendt maritim uddannelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

8. I § 4, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., to steder i § 9 g, stk. 2, i § 9 g, stk. 2, nr. 1, § 9 j, stk. 1, 2. pkt., § 9 j, stk. 2, 2. pkt., § 11, stk. 2, 3. pkt., og § 23 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »Søfartsstyrelsen« til: »ministeren«.

9. § 5, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser yder inden for en årlig ramme tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af de i § 2, stk. 1, nævnte uddannelser.«

10. I § 5, stk. 1, 2. pkt., ændres »Søfartsstyrelsens« til: »ministerens«.

11. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan yde tilskud til efteruddannelse med henblik på opfyldelse af kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

12. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Tilskud efter loven ydes ikke til dækning af uddannelsesinstitutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kompenserer uddannelsesinstitutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikke fradragsberettiget købsmoms), og som uddannelsesinstitutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter loven.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om kompensationen efter stk. 2 og kan herunder beslutte, at der skal etableres en acontoordning for momskompensationen til uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 4. Uanset stk. 1 kan tilskuddet til skoleskibe ydes til dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.«

13. I § 8 a, stk. 2, ændres »Søfartsstyrelsens« til: »ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers«.

14. I § 9 e ændres »Personalestyrelsen« til: »Moderniseringsstyrelsen«.

15. I § 9 f, stk. 1 og 2, og § 9 g, stk. 3, ændres »styrelsen« til: »ministeren«.

16. I § 11, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »for«: »Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte,«.

17. I § 18 ændres »sikring mod følger af arbejdsskade« til: »arbejdsskadesikring«.

18. § 19 affattes således:

»§ 19. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om studerendes undervisningsmiljø.«

19. § 22 ophæves.

20. I § 23 a, stk. 1, 3. pkt., udgår »Søfartsstyrelsen kan undtage«, og efter »virksomhed« indsættes: »kan undtages«.

21. I § 23 a, stk. 2, 1. pkt., ændres », at Søfartsstyrelsen kan udstede« til: »udstedelse af«.

22. I § 23 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »Søfartsstyrelsen« til: »Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser eller en statslig myndighed under ministeriet«.

23. I § 24 udgår » klager over Søfartsstyrelsens «.

§ 3

I lodslov, jf. lov nr. 567 af 9. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i *loven* ændres »Lodstilsynet« til: »Søfartsstyrelsen«.

2. I § 5, stk. 2, indsættes efter »I særlige tilfælde kan forsvarsministeren«: » efter aftale med erhvervs- og vækstministeren «.

3. I § 15 ændres »Farvandsdirektøren« til: »Søfartsstyrelsen«.

4. § 19, stk. 4, *affattes således*:

»Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen, herunder bestemmelser om maksimale takster.«

5. I § 25, stk. 1, ændres »Medarbejdere ved tilsynet« til: »Medarbejdere, der er beskæftiget med tilsyn med lodser,«.

6. I § 25, stk. 2, ændres »medarbejdere ved tilsynet« til: »medarbejdere, der er beskæftiget med tilsyn med lodser,«.

7. § 26 *affattes således*:

»§ 26. Søfartsstyrelsen fastsætter takster for brugerbetaling for tilsyn, afholdelse af egnedhedsprøver, udstedelse af certifikater, fritagelsesbeviser, fornyelser m.v. vedrørende tilsynet med lodser.«

8. § 33 ophæves.

9. Efter § 33, der ophæves, indsættes før kapitel 14:

»Kapitel 13 a

Klage

§ 33 a. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder at Søfartsstyrelsens afgørelser truffet i medfør af loven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Søfartsstyrelsens afgørelser om afslag på lodscertifikat efter § 12, afslag på registrering efter § 24 stk. 4-5, inddragelse af lodscertifikat eller lodsfritagelsesbevis eller sletning af en registrering som lodseri efter § 27, stk. 1, og midlertidig inddragelse eller midlertidig sletning efter § 32 kan påklages til det i lov om sikkerhed til søs Ankenævn for Søfartsforhold.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juni 2012, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 2, nr. 11.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft for de kurser, prøver m.v., der omfattes af lovens § 1, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i henhold til lov om skibes besætning.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Baggrund og formål*
- 2. Lovforslagets indhold*
 - 2.1. Søfartsuddannelserne*
 - 2.1.1. Gældende ret*
 - 2.1.2. Lovforslaget*
 - 2.2. Lodsloven*
 - 2.2.1. Gældende ret*
 - 2.2.2. Lovforslaget*
- 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne*
- 6. Miljømæssige konsekvenser*
- 7. Forholdet til EU-retten*
- 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
- 9. Sammenfattende skema*

1. Baggrund og formål

I henhold til kongelig resolution af 3. oktober 2011 overgik sager vedrørende maritime uddannelser fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Det betyder, at regulering, myndighedsopgaver og bevillinger vedrørende maritime uddannelser er overført fra Søfartsstyrelsen til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). Det omfatter:

- Lov om maritime uddannelser med tilhørende uddannelsesbekendtgørelser, uddannelsesplaner og uddannelsesbøger.
- De maritime uddannelsesinstitutioner, herunder skoleskibene GEORG STAGE og DANMARK.
- Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser.
- Praktikpladstilskud til rederier samt uddannelsesstøtte til deltagelse i voksen- og efteruddannelseskurser, herunder skibsassistentkurser og HF-søfart.

De maritime uddannelser, der er flyttet til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), omfatter i dag en række uddannelser af forskellig karakter, typisk med vekslende teoretisk og praktisk undervisning. Der er tale om en bred vifte af uddannelser, som strækker sig fra skibsassistentuddannelsen med to teoriforløb på hver 20 uger til professionsbacheloruddannelser til f.eks. maskinmester og skibsofficer, der er normeret til 5½ år (skibschef). Flere af uddannelserne tilbydes som overbygning på faglige uddannelser inden for f.eks. jern- og metal- eller kokkeuddannelsen. Disse uddannelser udbydes på selvejende maritime uddannelsesinstitutioner og finansieres af statslige tilskud. Uddannelser kan også godkendes efter loven, uden at der ydes statsligt tilskud. Det drejer sig i øjeblikket kun om Nyborg Søfartsskoles uddannelse af skibsassistenter. Disse uddannelser vil fortsat kunne godkendes efter lov om maritime uddannelser. Lo-

vens bestemmelser om økonomiske og administrative forhold på uddannelsesinstitutionerne omfatter ikke institutioner, som ikke modtager statstilskud.

De eksisterende uddannelser, som omfattes af ressortoverførelsen, omfatter følgende uddannelser: Skibsassistent, kystskipper, sætteskipper, skibsfører, fiskeskipper af 3. grad og 1. grad, skibsofficer og maskinmester, HF-Søfart samt erhvervsfiskeruddannelsen og tilsynet med følgende uddannelsesinstitutioner: Københavns Maskinmesterskole, Århus Maskinmesterskole, Fredericia Maskinmesterskole, SIMAC, MARTEC, Marstal Navigationsskole, Skagen Skipperskole, Svendborg Søfartsskole samt skoleskibene Danmark og Georg Stage.

De internationale krav til søfarendes uddannelser fastlægges inden for rammerne af STCW-konventionen (STCW: Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers), der er udarbejdet i FN's internationale søfartsorganisation, IMO. Søfartsstyrelsen varetager Danmarks repræsentation i IMO, og styrelsen vil koordinere arbejdet med at sikre, at de danske uddannelser, som kan danne grundlag for udstedelse af sønæringsbeviser og give adgang til at forrette tjeneste på danske skibe, lever op til de internationale krav.

Det følger af STCW-konventionen, at de danske maritime uddannelser og kurser skal være omfattet af et kvalitetssystem og leve op til konventionens minimumskrav med hensyn til uddannelsernes indhold, udstyrskrav og lærerkvalifikationer, for at de kan anerkendes internationalt. Søfartsstyrelsen vil i forbindelse med fastlæggelsen af hvilke uddannelser, som skal danne grundlag for udstedelse af danske sønæringsbeviser, påse, at konventionens krav er opfyldte, før der kan udstedes sønæringsbeviser. Dette sker dels ved, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) inddrager Søfartsstyrelsen, når kravene til de enkelte uddannelser fastlægges inden for rammerne af lov om maritime uddannelser, dels ved at Søfartsstyrelsen pålægges en generel pligt til at påse, at uddannelserne opfylder internationalt fastsatte krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer til at opnå sønæringsrettigheder.

Hovedparten af de maritime uddannelser foregår på skoler, som er godkendt efter lov om maritime uddannelser. Søfartsstyrelsen vil derfor skulle samarbejde tæt med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). I praksis forventes Søfartsstyrelsens indsats over for disse uddannelser primært at bestå i at påse, at indholdet og kvalitetssikringen er tilstrækkelige og afspejler de internationale krav, når uddannelsesplanerne for de enkelte uddannelser udarbejdes. Endvidere forventes Søfartsstyrelsen med passende mellemrum at deltage i Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøttes tilsyn med de maritime uddannelsesinstitutioner.

På den baggrund er myndighedsansvaret efter den kgl. resolution delt mellem Søfartsstyrelsen og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), men der forudsættes et tæt samarbejde imellem de to myndigheder. Lovforslaget har til formål at tydeliggøre fordelingen af ressortansvaret mellem ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) og Søfartsstyrelsen og etablere gode rammer for samarbejdet mellem de to myndigheder. Lovforslaget indebærer adgang for erhvervs- og vækstministeren til, efter aftale med vedkommende minister, at beslutte, at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven om skibes besætning kan udøves af andre myndigheder.

Der vil blive indgået en samarbejdsaftale, som dels sikrer, at uddannelsesplanerne for de maritime uddannelser opfylder det, som Søfartsstyrelsen finder nødvendigt for, at besætningsmedlemmer på danske skibe kan varetage deres opgaver fuld forsvarligt, dels sikrer, at Søfartsstyrelsen i forbindelse med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) almindelige kontrol efter loven om maritime uddannelser kan påse, at uddannelserne fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer. Søfartsstyrelsens løbende kontrol med de uddannelser, som er omfattet af lov om maritime uddannelser, forventes som udgangspunkt

at begrænses til, at Søfartsstyrelsen modtager underretning om ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelsers (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) tilsyn med de maritime uddannelsesinstitutioner samt med passende mellemrum deltager i tilsyn med de enkelte institutioner.

Derfor foreslås ændringer af lov om maritime uddannelser, således at denne lov herefter omfatter de emner vedrørende maritime uddannelser, der henhører under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte).

Samtidig foreslås ændringer i lov om skibes besætning således, at det dels sikres, at Søfartsstyrelsen inddrages ved udarbejdelsen og godkendelsen af uddannelsesplaner m.v. for de maritime uddannelser, dels at Søfartsstyrelsen gives adgang til at sikre sig, at uddannelserne opfylder de internationale krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer.

Begrebet maritime uddannelser har hidtil ofte også været anvendt om korte kursusforløb på en til to uger eller mindre, som der er krav om i henhold til lov om skibes besætning eller i internationale regler om søfarendes kvalifikationer. Det er i forbindelse med gennemførelsen af ressortoverførelsen fastlagt, at godkendelse og indhold af en række maritime kurser fortsat skal henhøre under Søfartsstyrelsen.

Det drejer sig f.eks. om kursus i passagersikkerhed, arbejdsmiljø eller som sikringsofficer. Disse kurser er typisk efteruddannelse og udbydes uden statsligt tilskud, men kan også indgå som delelementer i egentlige maritime uddannelser. En oversigt over de eksisterende kurser m.v., som fortsat ligger i Søfartsstyrelsen, er optaget som bilag 2 til forslaget.

For at sikre, at Søfartsstyrelsen fortsat kan fastlægge kravene til disse kurser samt sikre, at kursusudbyderne lever op til disse, overføres en række af de tilsynsbestemmelser m.v. i lov om maritime uddannelser, som hidtil har dannet grundlag for tilsynet med kursusudbyderne, til besætningsloven.

Kurserne udbydes af en lang række udbydere, herunder i udlandet. En række af kurserne udbydes i dag mod deltagerbetaling af de maritime uddannelsesinstitutioner, der nu henhører under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). Lovforslaget ændrer ikke herpå.

Søfartsstyrelsen har endvidere ansvaret for kursus i sygdomsbehandling ved Søfartsstyrelsens Center for Maritim Sundhed på Fanø, og for kvalifikationskravene til fritidssejlere. Dykkeruddannelser, der gennemføres i henhold til lov om dykkerarbejde og dykkermateriel m.v., samt kvalifikationskrav for, at kokke kan gøre tjeneste som skibskok, vil også fortsat henhøre under Søfartsstyrelsen.

Som et andet element i lovforslaget gennemføres en række mindre justeringer af lodsloven. Dette er en konsekvens af, at lodsområdet ved den kongelig resolution af 3. oktober 2011 blev overført fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet. Der er overvejende tale om justeringer, som præciserer ansvarsfordelingen efter ressortoverførslen på lodsområdet.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Søfartsuddannelserne

2.1.1. Gældende ret

Maritime uddannelser er reguleret af lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 4. marts 2011. Endvidere er der i henhold til lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 168 af 27. februar 2012, fastsat en række kvalifikationskrav til personer, der udfører bestemte funktioner om bord på et dansk skib, f.eks. krav til uddannelse af sikringsofficerer.

Lov om maritime uddannelser indeholder en række bestemmelser, der kun gælder for uddannelsesinstitutioner, der modtager statslige tilskud (eller lån). Det er f.eks. krav til institutionens vedtægter, bestyrelse og økonomi- og regnskabsforhold.

Andre af lovens bestemmelser gælder for alle maritime uddannelser og kurser, uanset finansiering. Det gælder f.eks. kravet om, at al maritim uddannelse skal være kvalitetsstyret og at uddannelsesinstitutionerne skal godkendes. Der føres et tilsyn med selve uddannelserne, deres indhold, kvalitet m.v., som omfatter alle de godkendte uddannelsesinstitutioner. En stor del af dette tilsyn gennemføres via audit på institutionerne. Disse opgaver har tidligere været varetaget af Søfartsstyrelsen, men de overgik i forbindelse med ressortomlægningerne af 3. oktober 2011 til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Tilskud, der ydes til taxameterstyrede maritime uddannelser i henhold til lov om maritime uddannelser, har hidtil været beregnet og udbetalt inkl. moms. For sammenlignelige uddannelser på det hidtidige Undervisningsministeriums område har tilskud derimod været beregnet og udbetalt ekskl. moms, og institutionerne er omfattet af en momskompensationsordning, hvor udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms godtgøres.

Lov om skibes besætning fastsætter en række kvalifikationskrav til besætningsmedlemmer på danske skibe, men loven regulerer ikke nærmere, hvordan kvalifikationer opnås. De nærmere kvalitetskrav til uddannelser, kurser m.v. reguleres i dag i medfør af lov om maritime uddannelser.

2.1.2. Lovforslaget

Med lovforslaget foreslås det, at de maritime uddannelser forbliver reguleret i lov om maritime uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). Dette omfatter de uddannelser, der gennemføres med statsligt tilskud, og de uddannelsesinstitutioner, som udbyder sådanne uddannelser. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) kan endvidere efter loven godkende maritime uddannelser, uanset at disse ikke gennemføres med statsligt tilskud.

Maritime kurser fortsætter under Søfartsstyrelsens faglige tilsyn, også i de enkelte tilfælde, hvor der er statstilskud til kurserne, som f.eks. kurser i tankskibssikkerhed samt efteruddannelseskurser vedrørende udstyr til vagthold, hvor tilskuddet vil blive udbetalt af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). For sådanne kurser er det alene de bestemmelser i lov om maritime uddannelser, som vedrører udbetalingen og kontrollen med statstilskuddet, der finder anvendelse.

Uddannelsesinstitutioner, der finansieres med statslige tilskud, er underlagt ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), der har ansvaret for at udvikle uddannelserne og ansvaret for de selvejende uddannelsesinstitutioner og forvaltningen af de statslige tilskud. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) vil have det generelle tilsyn med uddannelsesinstitutionerne i relation til økonomi, faglig kvalitet, studiemiljø, overholdelse af regler m.v.

Uddannelser, som ikke gennemføres med statstilskud, kan fortsat godkendes efter lov om maritime uddannelser. Lovens bestemmelser om uddannelsens indhold gælder også for sådanne institutioners udbud af godkendte uddannelser, men lovens bestemmelser om de institutionelle forhold finder ikke anvendelse på sådanne institutioner.

Det er fortsat Søfartsstyrelsen, som skal fastlægge de kvalifikationskrav, som besætningsmedlemmerne på danske skibe skal opfylde. For at sikre dette videreføres en ordning, hvorefter Søfartsstyrelsen fastsætter, hvilke uddannelser, som kan danne grundlag for udstedelse af danske sønæringsbeviser og give adgang til at forrette tjeneste på danske skibe. Kravene til de enkelte uddannelser vil blive fastsat af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) efter forhandling med Søfartsstyrelsen. I den forbindelse vil det blive sikret, at uddannelserne opfylder de minimumskrav, som følger af de internationale regler.

Forslaget indebærer også, at krav til fritidssejlere udgår af lov om maritime uddannelser, idet der alene er tale om kvalifikationskrav og prøver, men ikke krav om en bestemt uddannelse. Fremover foreslås krav til fritidssejleres kvalifikationer således alene reguleret i lov om skibes besætning.

For så vidt angår de kortvarige kurser, typisk efteruddannelseskurser, f.eks. kursus i passagersikkerhed, arbejdsmiljø eller som sikringsofficer, vil det med forslaget fortsat være Søfartsstyrelsen, som skal forestå tilsynet med kursusudbyderne. I modsætning til hvad der gælder for uddannelser under lov om maritime uddannelser, vil Søfartsstyrelsen for sådanne kurser fortsat skulle fastsætte uddannelsesplanerne og stille krav til prøver og evt. betaling samt fastsætte regler om tilsyn m.v. Hidtil har Søfartsstyrelsen udført disse opgaver med hjemmel i lov om maritime uddannelser. Med forslaget videreføres de relevante regler i lov om skibes besætning, som hører under Søfartsstyrelsen. For så vidt angår afgrænsningen imellem de tilskudsberettigede uddannelser, som ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) har ansvaret for, og de kurser, som fortsat henhører under Søfartsstyrelsens ressort, henvises til bilag 2 i lovforslaget, som indeholder en oversigt over sådanne kurser.

En række af de ovennævnte kurser kan også indgå som integrerede dele af de uddannelser, som med forslaget fortsat udbydes i henhold til lov om maritime uddannelser og er under tilsyn af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). I disse tilfælde vil kurset være omfattet af det generelle tilsyn og godkendelse af uddannelsen. Der vil også blive ydet tilskud til denne del af uddannelsen, selv om der er tale om et ”kursus”.

I lyset af den nye arbejdsdeling foreslås det, at både Søfartsstyrelsen og Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte kan deltage i Uddannelsesrådet for De Maritime Uddannelser.

Med forslaget skabes mulighed for ensartede regler om momskompensation for de taxameterstyrede maritime uddannelser som for andre uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, der hidtil har modtaget tilskud i henhold til regler udstedt af det tidligere Undervisningsministerium. Med forslaget indsættes bestemmelser herom i lov om maritime uddannelser, ligesom det f.eks. fremgår af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser bemyndiges til at sætte en sådan ordning i kraft.

2.2. Lodsloven

2.2.1. Gældende ret

Lodstilsynet blev oprettet den 1. december 2006 og har hidtil været organisatorisk placeret under Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen.

Ved den kgl. resolution af 3. oktober 2011 blev det statslige lodsvæsen og Lodstilsynet med tilhørende sagsområder overført fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet. Lodstilsynet er i den forbindelse blevet overført til Søfartsstyrelsen, mens det statslige lodsvæsen refererer til Erhvervs- og Vækstministeriets departement.

Lodstilsynet fører tilsyn med lodsning, lodser og lodserier, jf. lodslovens § 24. De primære opgaver er at udstede regler for de vilkår, som lodser og lodserier skal operere under i danske farvande, samt at føre tilsyn med statslig og privat lodserivirksomhed på det danske lodsmarked.

Lodstilsynet udsteder og fornyer også lodscertifikater og lodsfrigagelsesbeviser samt registrerer lodserier i et lodsregister.

Lodstilsynet fastsætter i henhold til lodslovens § 26 takster for brugerbetaling for tilsyn, afholdelse af egnethedsprøver, udstedelse af certifikater, fritagelsesbeviser, fornyelser m.v.

På søfartsområdet er der i en række love (bl.a. lov om sikkerhed til søs, besætningsloven og sømandsloven) indført hjemmel til administrativt at afskære adgangen til at klage over Søfartsstyrelsens afgørel-

ser. Bestemmelserne herom findes i bekendtgørelse nr. 1068 af 4. september 2007 om henlæggelse af visse beføjelser til Søfartsstyrelsen og om klageadgang m.v.

Ankenævnet for Søfartsforhold behandler i dag klager over en række specifikt opregnede afgørelser, jf. § 21, stk. 1, i lov om sikkerhed til søs. Det drejer sig om tilbageholdelse af skibe og forbud imod anløb af dansk havn, påbud og forbud over for skibe, som er meddelt i henhold til § 43 eller 43 a, stk. 1 eller 2, i lov om beskyttelse af havmiljøet, fastsættelse af skibes besætning samt søfartslægers afgørelser om søfarendes og fiskeres helbredsmæssige egnethed til skibstjeneste.

Efter § 21, stk. 2, i lov om sikkerhed til søs kan erhvervs- og vækstministeren endvidere henlægge behandlingen af klager over andre afgørelser til ankenævnet.

2.2.2. Lovforslaget

Lovforslaget afspejler, at Lodstilsynet ved den kgl. resolution af 3. oktober 2011, nu er placeret i Søfartsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriet.

For så vidt angår de ændringer i lovforslaget, som vedrører lodsloven, er der således overvejende tale om mindre justeringer af loven, som har til hensigt at skabe klarhed over Lodstilsynets placering under Erhvervs- og Vækstministeriets ressort.

Med lovforslaget indsættes der endeligt i lodsloven hjemmel til, at der kan fastsættes regler om klageadgangen, herunder at klager over afgørelser efter loven vedrørende tilsynet med lodser ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed. Det er hensigten at indføre regler om klageadgangen på lodsområdet svarende til dem, som i øvrigt gælder på søfartsområdet.

Derudover indeholder lovforslaget en præcisering af hjemlen til, at ministeren kan fastsætte regler om betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen. Herved videreføres den gældende gebyrstruktur for lodsninger foretaget af det statslige lodsvæsen. Gebyrernes sammensætning eller størrelse ændres ikke.

Der ændres ikke på det princip, at brugerbetaling for opgaver med tilsynet med lodser, jf. lodslovens § 26, skal gå til finansiering af de pågældende ydelser, inkl. overhead.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske, men små administrative konsekvenser for det offentlige. Indførelse af en ensartet momskompensationsordning på hele uddannelsesområdet vil medvirke til at effektivisere administrationen og vil ikke medføre ekstra udgifter for staten, idet taxameterbesparelsen ved at yde tilskud eksklusiv moms nogenlunde vil svare til momskompensationens størrelse. Der vil dog være variationer fra år til år. For eksempel vil den foreslåede momskompensationsomkostning i forbindelse med større byggeprojekter indebære en kompensation i forbindelse med byggeriets udførelse, mens dette udlignes på lang sigt af de lavere satser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet i almindelighed og har alene små økonomiske og administrative konsekvenser for de maritime uddannelsesinstitutioner.

Indførelse af en momskompensationsordning vil forbedre de maritime uddannelsesinstitutionernes muligheder for at effektivisere driftsopgaver ved at bruge eksterne leverandører og vil dermed kunne medføre mindre økonomiske lettelser. Ordningen vil derimod ikke medføre ekstra indtægter for de maritime uddannelsesinstitutioner, idet taxametersatsen nedsættes nogenlunde svarende til momskompensationens størrelse. Der vil dog være variationer fra år til år. For eksempel vil den foreslåede momskompensationsomkostning i forbindelse med større byggeprojekter indebære en kompensation i forbindelse med byggeriets udførelse, mens dette udlignes på lang sigt af de lavere satser.

Forslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervs Regulering

(CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR har vurderet, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser i et omfang, der berettiger, at lovforslaget bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget foreslås det via indsættelse af en fodnote til loven at præcisere, at lov om skibes besætning indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Arbejdstilsynet, Beskæftigelsesministeriet, Bilfærgernes Rederiforening, CO-Søfart, Danish Pilot Service P/S, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibsmæglerforening, DanPilot, Dansk Industri, Dansk Metals Maritime Afdeling, Danske Havne, Danske Lodser, Danske Regioner, Datatilsynet, Erhvervsstyrelsen, Fag og Arbejde, Fagligt Fælles Forbund (3F), Falck Nutec Esbjerg A/S, Finansministeriet, Finanstilsynet, Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, Fiskeriskolen EUC Nordvest, Fiskernes Forbund, Foreningen af Småøernes Færgeselskaber, Forsvarsministeriet, Fredericia Maskinmesterskole, Frederikshavn Pilot Service ApS, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Green-Jakobsen A/S, Grønlands Selvstyre, Hanstholm Havnelodser, Helsingør Brand- og Dykkerskole, Hirtshals Havnelodseri, Hjejlen ApS, HORESTA, Kommunernes Landsforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Korsør Brand- og Redningsskole, Københavns Maskinmesterskole og Elinstallatørskole, Landsorganisationen i Danmark, Maersk Training Centre, MAHILUM, MarCore Development Group, Marstal Navigationsskole, Martec Frederikshavn, Maskinmestrenes Forening, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Nordjysk Brand- og Redningsskole, Nyborg Søfartsskole, Offentlig Ansattes Organisationer, Patent- og Varemærkestyrelsen, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Rederiforeningen af 2010, Rigsrevisionen, Rønne Lodseri, SAMAJU Uddannelser ApS, Sammenslutningen af Mindre Erhvervsfartøjer, SAT-Training, Scandlines A/S, Sikkerhedsstyrelsen, SIMAC, Skagen Lodseri, Skagen Skipperskole, Statsministeriet, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Stiftelsen Georg Stages Minde, Svendborg Brandskole, Svendborg Søfartsskole, SVITZER Safety Services, Søfartens Arbejdsmiljøråd, Søfartens Ledere - Dansk Navigatorforening, Sømændenes Forbund, Søværnets Havarikursus, Søværnets Officersskole, Søværnets Taktikkursus, Transportministeriet, Træskibssammenslutningen, Århus Brandskole, Århus Havn, Århus Maskinmesterskole.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/Min-dreudgifter	Negative konsekvenser/Merud-gifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen, dog får uddannelsesinstitutionerne øget mulighed for brug af private leverandører.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen, dog medfører momskompensationsordningen i i meget beskedent omfang byrder for de maritime uddannelsesinstitutioner.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Det foreslås at indsætte en fodnote til lov om skibes besætning, som præciserer, at loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget indsættes en fodnote med oplysning om, at lov om skibes besætninger (besætningsloven) indeholder bestemmelser, der implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Fodnoten er tidligere ved en fejl ikke indsat i besætningsloven.

Forslaget har ikke sammenhæng med lovforslagets øvrige elementer, men det foreslås at indsætte noten med henvisning til direktivet, idet besætningslovens bestemmelser er i overensstemmelse med direktivet.

Til nr. 2

Forslaget til § 10 a er en videreførelse af § 3 og § 22 i lov om maritime uddannelser, der giver Søfartsstyrelsen ret til at fastsætte regler om kvalifikationskrav og prøver for fritidssejlere. Da disse forhold efter ressortomlægningen ved kgl. resolution af 3. oktober 2011 hører under Søfartsstyrelsen, foreslås det at flytte bestemmelserne fra lov om maritime uddannelser – som hører under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser – til besætningsloven, som hører under Erhvervs- og Vækstministeriet og administreres af Søfartsstyrelsen.

Til nr. 3

Søfartsstyrelsen kan efter den gældende lovs § 18 og § 19 fastsætte uddannelseskrav dels som betingelse for erhvervelse af sønæringsbevis dels som krav for, at visse kategorier af besætningsmedlemmer kan gøre tjeneste på danske skibe. De nærmere regler om de enkelte uddannelser fastsættes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). Med forslaget til § 24 a, stk. 1, sikres, at Søfartsstyrelsen inddrages, når indholdet af de enkelte uddannelser og kravene til de enkelte uddannelsesinstitutioners kvalitetssikring fastlægges. Det

er derimod ikke hensigten, at der skal ske forhandling om de institutionelle forhold på skolerne og fastlæggelse af taxametertilskud m.v.

Efter forslaget til § 24 a, stk. 2, skal Søfartsstyrelsen påse, at uddannelserne opfylder de internationale fastsatte krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer. Der henvises til de almindelige bemærkninger for så vidt angår spørgsmålet om den nærmere arbejdsfordeling mellem Søfartsstyrelsen og ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte). De nærmere retningslinjer for samarbejdet vil blive fastlagt i en samarbejdsaftale.

Bestemmelsen i § 24 a er ikke til hinder for, at der træffes afgørelse om, at også andre uddannelser end dem, som er omfattet af lov om maritime uddannelser, i særlige tilfælde kan danne grundlag for udstedelse af dansk sønæringsbevis, såfremt de i det enkelte tilfælde vurderes at føre frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer og i øvrigt opfylder de internationalt fastsatte krav. En eventuel afgørelse herom forudsættes truffet efter forhandling med ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte).

Forslaget til det nye *kapitel 7 b* er en videreførelse af det tilsyn m.v., som Søfartsstyrelsen hidtil har ført inden for rammerne af lov om maritime uddannelser. Baggrunden, for at tilsynet med kurser overføres til lov om skibes besætning, er, at det ikke er fundet hensigtsmæssigt at overføre en række enkeltstående, korte efteruddannelseskurser m.v., der har direkte udspring i internationale og nationale kvalifikationskrav til besætningen på danske skibe, fra Søfartsstyrelsen til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte).

Forslaget til § 24 b stk. 1, udbygger hjemmelsgrundlaget for, at Søfartsstyrelsen kan fastsætte krav til de efteruddannelseskurser m.v., som er foreskrevet for de søfarende, herunder fastsætte krav om, at de enkelte kurser skal kvalitetssikres og afholdes hos en kursusudbyder, der er godkendt af Søfartsstyrelsen.

Forslaget til § 24 c er inspireret af § 13 i lov om maritime uddannelser. Bestemmelsen giver Søfartsstyrelsens ret til at fastlægge regler for kvalifikationskrav for undervisere.

Forslaget til § 24 d giver Søfartsstyrelsen adgang til at føre tilsyn med undervisningen på de maritime efteruddannelseskurser m.v.

Forslaget til § 24 e er en delvis videreførelse af § 19 i lov om maritime uddannelser om adgang til at fastsætte regler om studerende undervisningsmiljø.

Det foreslåede *kapitel 7 c* indeholder bestemmelser, som både omfatter Søfartsstyrelsens tilsyn med kursusudbydere og sikringen af, at de foreskrevne uddannelser opfylder de internationale krav. Forslaget til § 24 g er – med de nødvendige redaktionelle tilpasninger – en videreførelse af § 23, stk. 2-3, i lov om maritime uddannelser. Søfartsstyrelsen har ikke opkrævet betaling for kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner, der samtidig modtager statslige tilskud. Endvidere har Søfartsstyrelsen kun i ganske få tilfælde opkrævet betaling for godkendelse, kvalitetssikring og kvalitetskontrol fra eksterne (private) kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner. Dette skyldes, at tilsynet med langt de fleste kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner i sin tid blev indført uden brugerbetaling. Da der efterfølgende blev indført et skatte- og gebyrstop, kunne Søfartsstyrelsen ikke indføre en brugerbetaling af de resterende kursusudbydere.

Bestemmelsen giver nu Søfartsstyrelsen ret til at opkræve betaling for kontrol- og censoropgaver, men det er ikke hensigten, at der skal opkræves betaling for Søfartsstyrelsens ovenfor omtalte supplerende kontrol med de uddannelser, som drives med statstilskud efter lov om maritime uddannelser og er under tilsyn af Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.

Den foreslåede bestemmelse i § 24 g, stk. 2, hjemler adgang for Søfartsstyrelsen til at fastsætte regler om deltagerbetaling ved kurser og prøver. Bestemmelsen i § 23, stk. 1, i lov om maritime uddannelser

om forsøgsundervisning foreslås ikke overført til lov om skibes besætning, da den kun er relevant for egentlige uddannelsesforløb, der fortsat reguleres i henhold til lov om maritime uddannelser.

Forslaget til § 24 h er – med de nødvendige redaktionelle tilpasninger – en videreførelse af § 23 a i lov om maritime uddannelser. Bestemmelsen giver Søfartsstyrelsen ret til at indhente oplysninger hos godkendte kursusudbydere og uddannelsesinstitutioner.

Til nr. 4

Det foreslås i 1. pkt., at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven kan delegeres til andre offentlige myndigheder efter aftale med vedkommende minister. Med bestemmelsen åbnes mulighed for en tilrettelæggelse og udnyttelse af de offentlige ressourcer, hvor flere myndigheder er involveret.

Erhvervs- og Vækstministeren (Søfartsstyrelsen) kan efter bestemmelsen i 2. pkt. bemyndige private virksomheder og personer til på styrelsens vegne at føre tilsyn med kvalitetssikring af uddannelser og kurser. Den virksomhed, som kan overlades til private, omfatter kontrol af, om kursusudbydernes kvalitetssikringssystemer lever op til de foreskrevne standarder og forventes i praksis gennemført ved auditering af uddannelsesinstitutionerne og kursusudbyderne. Såfremt den bemyndigede virksomheds gennemgang af en kursusudbyders system viser, at det er mangelfuldt, vil den skulle angive, hvori manglerne består. I almindelighed vil tillige anbefales, hvilke tiltag kursusudbyderen kan gennemføre for at bringe forholdene i orden. Bringer kursusudbyderen ikke forholdene i orden, vil en eventuel beslutning om tilbagekaldelse af kursusudbyderens godkendelse skulle træffes af Søfartsstyrelsen. De virksomheder, som påtænkes bemyndiget hertil, vil primært være virksomheder, der allerede er akkrediteret til at foretage certificering efter anerkendte kvalitetsstandarder. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med de bemyndigede virksomheder.

Der findes lignende ordninger på søfartsområdet, hvor beføjelser delegeres til private m.v. Et eksempel herpå er delegationsmuligheden til klassifikationsselskaberne inden for rammerne af lov om sikkerhed til søs jf. § 22.

Til § 2

Til nr. 1

Forslaget indebærer en ny afgrænsning af loven, hvorefter fritidssejls ikke vil være reguleret af lov om maritime uddannelser. Området reguleres nu i den nye bestemmelse § 10 a i lov om skibes besætning. Der henvises desuden til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 2

Forslaget indebærer en ny afgrænsning af loven, hvorefter kurser for cateringpersonale fremover ikke vil være reguleret af lov om maritime uddannelser men af lov om skibes besætning. Der henvises desuden til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Forslaget til nyaffattelse af § 2, stk. 2, afgrænser lovens anvendelse på efteruddannelseskurser, således at disse kun omfattes, når der ydes statsligt tilskud, og således at det kun er de for statstilskuddet relevante dele af loven, som finder anvendelse på sådanne efteruddannelseskurser. Maritime kurser foreslås med lovforslaget i øvrigt reguleret af lov om skibes besætning.

Til nr. 4

Den kongelige resolution af 3. oktober 2011 indebærer, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for

Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte).

Resolutionen indebærer således, at referencerne til Søfartsstyrelsen i lov om maritime uddannelser skal forstås som ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), og det er som udgangspunkt ikke nødvendigt at foretage lovændringer herom.

Da Søfartsstyrelsen imidlertid efter lovforslaget også skal omtales i lov om maritime uddannelser, findes det mest hensigtsmæssigt at klarificere udtrykkeligt, hvornår der i loven henvises til henholdsvis ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og Søfartsstyrelsen.

Forslaget indebærer således, at alle hidtidige referencer i loven til Søfartsstyrelsen ændres til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Herudover indsættes med lovforslaget ændringer, hvor det udtrykkeligt er anført, at det er Søfartsstyrelsen, som omtales.

Til nr. 5

Forslaget indebærer en ny afgrænsning af loven, hvorefter fritidssejladsskibe ikke vil være reguleret af lov om maritime uddannelser. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, ovenfor.

Til nr. 6

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 7

Der har hidtil været et nyttigt og frugtbart samarbejde mellem Søfartsstyrelsen og de maritime uddannelsesinstitutioner, ikke kun vedrørende de maritime uddannelser, men også vedrørende kursusvirksomhed og prøveafholdelse. Forslaget til § 4, stk. 3, har til formål at videreføre og lovfæste dette samarbejde fremover på det område, som ikke er omfattet af lov om maritime uddannelser. Samarbejdet vil dels vedrøre kursernes indhold og tilrettelæggelse, herunder fremtidige kvalifikationskrav, dels sikre, at der til stadighed er et passende udbud af kurser m.v. med henblik på at sikre, at søfarende kan opnå de kompetencer, der er nødvendige for at udføre deres erhverv.

Den lovbestemte pligt til at samarbejde med Søfartsstyrelsen om at udvikle de kurser, som er obligatoriske efter lov om skibes besætning, omfatter kun de maritime uddannelsesinstitutioner, som modtager statstilskud. Samarbejdet mellem Søfartsstyrelsen og de godkendte maritime uddannelsesinstitutioner har især vedrørt de kurser, som er nævnt i bilag 2 under punkt 1 og punkt 6-17 til lovforslaget. Såfremt nye kurser bliver obligatoriske for personer, der gør tjeneste på danske skibe, forudsættes samarbejdet også at omfatte disse.

I særlige tilfælde vil ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) kunne påbyde en uddannelsesinstitution, der modtager statstilskud, at udbyde kurser, som indgår i en godkendt maritim uddannelse, som selvstændige kurser. Påbuddet vil tillige kunne omfatte afholdelse af prøver i de elementer, der indgår i uddannelsen. Formålet hermed er at skabe sikkerhed for, at danske rederier relativt hurtigt vil kunne tilføre søfarende de kompetencer og beviser, der er behov for. Normalt vil sådanne kurser og prøver være tilgængelige på markedsvilkår fra flere forskellige godkendte uddannelsesinstitutioner. Bestemmelsen vil derfor alene kunne anvendes i de særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at købe et relevant kursus eller en prøve af andre godkendte uddannelsesinstitutioner. Ministeren for forskning, innovation og

videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) vil skulle tage hensyn til, at et påbud kan efterleves, uden at det skaber forhindringer for den øvrige uddannelse på uddannelsesinstitutionen. Samarbejdet forudsættes imidlertid at foregå så hensigtsmæssigt, at det kun rent undtagelsesvist vil være nødvendigt at give et sådant pålæg. Skulle det vise sig, at blive nødvendigt med udstedelse af et påbud, vil påbuddet, hvis flere forskellige uddannelsesinstitutioner udbyder uddannelser, hvori kurset indgår, blive rettet imod den institution, hvor det særskilte udbud af kurset kan gennemføres med mindst mulig gene for de involverede.

Uddannelsesinstitutionerne vil være berettigede til at opkræve sædvanlig betaling for deltagelse i kurser og prøver.

Til nr. 8

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 9

Forslaget er en redaktionel ændring, som indebærer, at der i lovens § 5, stk. 1, refereres til uddannelserne som nævnt i § 2 i stedet for til uddannelsesinstitutioner og kurser. Tilskud til kurser vil i henhold til forslaget fremover få hjemmel i et nyt § 5, stk. 2, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 11, nedenfor.

Til nr. 10

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 11

Forslaget er en redaktionel ændring, der indebærer, at tilskud til kurser får hjemmel i et nyt § 5, stk. 2. Ændringen gennemføres, fordi der er kurser, som der traditionelt har været ydet tilskud til, som fremover reguleres i medfør af lov om skibes besætning, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3, ovenfor. Det er ikke hensigten med forslaget at ændre på, hvilke uddannelser eller kurser der ydes tilskud til.

Til nr. 12

Forslaget er en gengivelse af § 27 i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser. Med forslaget ligestilles de maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager tilskud i henhold til lov om maritime uddannelser, med andre uddannelsesinstitutioner under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Det indebærer, at taxametertilskud udbetales til dækning af undervisningsudgifter, fællesudgifter og bygningsudgifter og udgifter ved kostafdelinger, men eksklusive tilskud til ikke-fradragsberettigede købsmomsudgifter. Samtidig indebærer forslaget, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om momskompensation. Der vil kunne anvendes samme principper for momskompensation til maritime uddannelsesinstitutioner, som gælder andre professionshøjskoler, herunder udbetaling af aconto-kompensation.

Skoleskibene har ikke aktivitetsbestemte taxametertilskud, og deres bevilling fastholdes. Med forslaget

åbnes der mulighed for, at der kan indføres en tilsvarende momskompensationsordning, hvis det findes hensigtsmæssigt.

Det foreslås, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter tidspunktet for denne bestemmelses ikrafttræden, jf. bemærkningerne til § 4 nedenfor.

Det vurderes, at bestemmelsen ikke har statsstøtteretlige konsekvenser.

Til nr. 13

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til det nye Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 14

Forslaget er en rettelse som følge af, at Personalestyrelsen har ændret navn til Moderniseringsstyrelsen med virkning fra den 31. oktober 2011, som følge af at Finansministeriet har fået en ny organisering.

Til nr. 15

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 16

Det foreslås i lyset af den nye ressortfordeling, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser både kan udnævne repræsentanter fra Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte og fra Søfartsstyrelsen til at deltage i Uddannelsesrådet for de Maritime Uddannelser. Medlemmerne af Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser udnævnes af uddannelsesministeren efter indstilling fra de pågældende organisationer, ligesom rådets forretningsorden fastsættes af uddannelsesministeren. Rådet er bl.a. forum for uddannelsespolitiske drøftelser og tilrettelæggelse af den løbende efteruddannelse og tilpasning af de maritime uddannelser i forhold til erhvervet.

Hidtil har Søfartsstyrelsen deltaget. Denne rolle er med ressortændringerne overgået til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), men der vurderes fortsat at være behov for, at repræsentanter fra Søfartsstyrelsen kan deltage, idet Søfartsstyrelsen fortsat vil skulle påse, at uddannelserne opfylder de internationale krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer.

For at undgå tvivl i relation til terminologien vedrørende henholdsvis ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte) og Søfartsstyrelsen foreslås det at nyaffatte bestemmelsen i stk. 1, selv om den eneste ændring er, Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte fremover også vil kunne være repræsenteret i Uddannelsesrådet for de Maritime Uddannelser.

Til nr. 17

Forslaget er en rettelse som følge af, at lov om sikring mod følge af arbejdsskade blev ophævet den 1. januar 2004 og erstattet af lov om arbejdsskadesikring, jf. Lovbekendtgørelse nr. 848 af 7. september 2009.

Til nr. 18

Forslaget indebærer, at det fremover vil være de almindelige bestemmelser i arbejdsmiljøloven, som finder anvendelse for de ansatte på de maritime uddannelsesinstitutioner. I den hidtidige bestemmelse kunne Søfartsstyrelsen godkende udstyr, som er godkendt til skibe, til anvendelse som undervisningsmateriel og skulle føre tilsyn med sådant materiel. Udstyr om bord i skibe er i dag godkendt efter EU-regler, og anvendelsen af udstyr i land hører under arbejdsmiljølovens almindelige anvendelsesområde. Efter ressortoverførslen vil det være Ministerium for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), der skal fastsætte regler om de studerendes undervisningsmiljø.

Til nr. 19

Forslaget er en konsekvens af, at lov om maritime uddannelser efter forslaget ikke længere regulerer fritidssejlere. Derfor foreslås bestemmelsen i § 22 ophævet. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Til nr. 20

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 21

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 22

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til nr. 23

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af, at sager vedrørende maritime uddannelser er overgået fra det hidtidige Økonomi- og Erhvervsministerium (Søfartsstyrelsen) til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte), jf. bemærkningerne til § 2, nr. 4, ovenfor.

Til § 3

Til nr. 1

Ansvaret for lodsområdet er ved kgl. resolution af 3. oktober 2011 overflyttet til Erhvervs- og Vækstministeriet.

Erhvervs- og Vækstministeriet har besluttet at lade Lodstilsynet indgå i Søfartsstyrelsen. For at præci-

sere dette, foreslås det overalt i lodsloven at ændre Lodstilsynet til Søfartsstyrelsen. Dette sker med henblik på at præcisere, at de tilsynsopgaver m.v., som Lodstilsynet hidtil har udført, nu varetages af Søfartsstyrelsen. Hermed nedlægges Lodstilsynet som en selvstændig enhed.

Opgaverne vil være de samme som hidtil, ligesom der ikke ændres på systemet med brugerbetaling for en række af de ydelser m.v., som er forbundet med tilsynet med lodser, jf. lovforslagets § 3, nr. 7. Forslaget er således alene udtryk for en præcisering af, at tilsynet med lodser nu indgår i Søfartsstyrelsens opgavevaretagelse.

Til nr. 2

Efter lodslovens § 2 gælder loven ikke for krigsskibe, troppetransportskibe og udenlandske statsskibe.

Efter § 5, stk. 2, har forsvarsministeren dog som hidtil haft adgang til at bestemme, at lodspligten i særlige tilfælde også skulle gælde for de i § 2 nævnte danske skibe.

Da ansvaret for lodsloven med den kgl. resolution er overflyttet fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet foreslås det, at forsvarsministeren, efter aftale med erhvervs- og vækstministeren, skal kunne bestemme, at lodspligten også gælder for de i § 2 nævnte danske skibe.

Til nr. 3

Efter den gældende affattelse af lodslovens § 15 kan farvandsdirektøren fastsætte nærmere regler for forsøg med og eventuel etablering af landsbaseret lodsning. Da ansvaret for lodsområdet ved den kgl. resolution er overflyttet til Erhvervs- og Vækstministeriet foreslås det at præcisere, at hjemlen til at fastsætte regler om landbaseret lodsning nu tilkommer Søfartsstyrelsen.

Til nr. 4

Den gældende § 19, stk. 4, indeholder hjemmel til, at forsvarsministeren kan fastsætte maksimale takster for betaling for lodsning udøvet af det statslige lodsvæsen, som er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 1050 af 15. november 2011. Loven forudsætter således, at det statslige lodsvæsen er selvfinansierende og derfor opkræver betaling for de lodsninger, som lodsvæsnet foretager. Med den foreslåede nyaffattelse af § 19, stk. 4, præciseres det på den baggrund, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen. Ændringen af bestemmelse sker som følge af, at ansvaret for lodsområdet er flyttet fra Forsvarsministeriet til Erhvervs- og Vækstministeriet ved kgl. resolution af 3. oktober 2011. Med den nuværende formulering videreføres den gældende gebyrstruktur for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen, og gebyrernes størrelse ændres således ikke.

Til nr. 5 og 6

Lodslovens § 25 fastsætter en række habilitetskrav til medarbejderne ved Lodstilsynet og disses nærtstående personer.

Som anført oven for indgår Lodstilsynet nu i Søfartsstyrelsen. Det foreslås derfor at justere ordlyden, således habilitetskravene kommer til at omfatte de medarbejdere i Søfartsstyrelsen, som er beskæftiget med lodstilsynsopgaver, og disses nærtstående.

Til nr. 7

Som nævnt under de specielle bemærkninger til lovforslagets § 3, nr. 1, vil de opgaver, som hidtil er varetaget af Lodstilsynet, fremover blive varetaget af Søfartsstyrelsen.

Der ændres ikke på systemet med brugerbetaling for en række af de ydelser m.v., som er forbundet med tilsynet med lodser. Dette foreslås præciseret gennem en nyaffattelse af lodslovens § 26, hvorved det

præciseres, at de opgaver, som er relateret til tilsyn med lodser, fortsat er brugerbetalte, men at det blot fremover er Søfartsstyrelsen i stedet for som hidtil Lodstilsynet, som fastsætter taksterne.

Til nr. 8

Efter den gældende bestemmelse i lodslovens § 33 kunne forsvarsministeren (indtil ressortomlægningen) uddelegere sine beføjelser efter loven til farvandsdirektøren i det omfang, dette ikke var uforeneligt med Farvandsvæsenets interesser i den konkurrenceudsatte del af virksomheden. Bestemmelsen er ikke længere relevant og ophæves derfor.

Til nr. 9

I overensstemmelse med hvad der i øvrigt gælder efter en lang række love på søfartsområdet, foreslås det at indføre en hjemmel til, at der administrativt kan fastsættes regler om at afskære adgangen til at klage over Søfartsstyrelsens (Lodstilsynets) afgørelser. Der er i den nuværende lodslov ingen bestemmelse om klage, og de få klager, der erfaringsmæssigt har været på lodsområdet, er behandlet efter dansk forvaltningsrets almindelige regler. Det vil sige, at klager kunne indgives til overordnet myndighed, og denne myndigheds afgørelse kunne indbringes for den overordnede myndigheds overordnede myndighed.

Det er i lodsloven og forarbejderne hertil forudsat, at tilsynet med lodsvirksomhed og drift af det statslige lodsvæsen bør være adskilt. Efter ressortomlægningen refererer det statslige lodsvæsen til Erhvervs- og Vækstministeriets departement, og der bør derfor ikke være klageadgang fra Søfartsstyrelsen (Lodstilsynet) til Erhvervs- og Vækstministeriet, idet der bør være en adskillelse mellem driften og tilsynet. Tilsvarende hjemler til at afskære klageadgangen findes i øvrigt bl.a. i lov om sikkerhed til søs, besætningsloven og sømandsloven.

Ankenævnet for Søfartsforhold behandler i dag klager over en række specifikt opregnede afgørelser, jf. § 21, stk. 1, i lov om sikkerhed til søs. Det drejer sig om tilbageholdelse af skibe og forbud imod anløb af dansk havn, påbud og forbud over for skibe, som er meddelt i henhold til § 43 eller 43 a, stk. 1 eller 2, i lov om beskyttelse af havmiljøet, fastsættelse af skibes besætning samt søfartslægers afgørelser om søfarendes og fiskeres helbredsmaessige egnethed til skibstjeneste.

Efter § 21, stk. 2, i lov om sikkerhed til søs kan erhvervs- og vækstministeren endvidere henlægge behandlingen af klager over andre afgørelser til ankenævnet. Denne adgang udnyttes til at henlægge klageadgangen over Lodstilsynets afgørelser til Ankenævnet for Søfartsforhold. Det er hensigten at justere klageadgangen svarende til, hvad der i øvrigt gælder på søfartsområdet, således at det alene er afgørelser af mere indgribende karakter for de berørte parter, som skal kunne indbringes for ankenævnet. Det drejer sig om afslag på lodscertifikat efter lodslovens § 12, afslag på registrering efter § 24 og inddragelse af lodscertifikat, lodsfrigagelsesbevis efter § 27, stk. 1 eller inddragelse af lodscertifikat eller midlertidig sletning af et lodseri efter § 32.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft d. 1. juni 2012.

Dog foreslås det medstk. 2, at ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af bestemmelserne om beregning af tilskud ekskl. moms og momskompensation, jf. lovforslagets § 2, nr. 11. Det skyldes, at ikrafttræden af disse bestemmelser skal hænge sammen med ændrede bevillinger og må gennemføres på et tidspunkt, der er administrativt enkelt for både det offentlige og de maritime uddannelsesinstitutioner.

Det foreslås medstk. 3, at regler udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft for de kurser, prøver m.v., der i henhold til forslaget fremover skal reguleres i henhold til lov om skibes besætning, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i henhold til lov om skibes besætning. I henhold

til lov om maritime uddannelser kan ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser delegere sine beføjelser efter lov om maritime uddannelser til andre statslige myndigheder. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser vil, i overensstemmelse hermed i perioden indtil nye reglers ikrafttræden, i en aftale mellem de to ministerier kunne delegere kompetencer til Søfartsstyrelsen i det omfang, der er behov for det for at kunne sikre reguleringen af området indtil lovforslagets ikrafttræden. Derved kan det også sikres, at Søfartsstyrelsen og Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte kan samarbejde om løsning af verserende sager.

Til § 5

Lov om maritime uddannelser og lodsloven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov om skibes besætning kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Derfor foreslås det, at lovens § 1 ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, der følger af de grønlandske forhold.

Søfartsstyrelsen har tidligere indgået aftaler med Færøerne om maritime uddannelser og sønæringsbeviser.

Den ene aftale indebærer, at der er gensidig anerkendelse mellem Danmark og Færøerne på uddannelsesområdet. Denne aftale henhører efter den kgl. resolution nu under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte).

Den anden aftale vedrører gensidig anerkendelse af sønæringsbeviser. Denne aftale henhører fortsat under Søfartsstyrelsen, der fortsat har ansvaret for udstedelse af sønæringsbeviser.

For så vidt angår Grønland har Søfartsstyrelsen tidligere indgået en aftale med det daværende Hjemmestyret (nu Grønlands Selvstyre). Denne aftale indebærer, at der fra dansk side både er ført tilsyn med Søfarts- og Skipperskolen og bistået i forbindelse med afholdelse af eksamener. Aktiviteterne på skolen er imidlertid indtil videre nedlagt. Som følge af den ændrede ansvarsfordeling vil der i tilfælde af en genoptagelse af skolens aktiviteter blive indledt forhandlinger med Selvstyret om en revision af aftalen.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1. I lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 168 af 27. februar, som ændret ved § 3 i lov nr. 493 af 12. maj 2010, foretages følgende ændringer:

1. Som *fodnote* til lovens titel indsættes:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, EU-Tidende 2005, nr. L 255, side 22.«

§ 10. ...

2. Efter § 10 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 10 a. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om uddannelseskraft til fritidssejlere samt om forberedelse, indstilling til og aflæggelse af eksaminer og prøver for fritidssejlere og betaling herfor.«

§ 24. ...

3. Efter § 24 indsættes før kapitel 8:

»Kapitel 7 a

Godkendelse af uddannelser

§ 24 a. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter, efter forhandling med Søfartsstyrelsen, regler om de uddannelser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, herunder om kvalitetssikring.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen påser, at uddannelserne opfylder internationalt fastsatte krav og fører frem til, at de studerende opnår tilstrækkelige kvalifikationer.

Kapitel 7 b

Godkendelse af kurser

§ 24 b. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om, hvilke krav de kurser, som er foreskrevet i regler fastsat i medfør af § 18 og § 19, skal leve op til, herunder krav om godkendelse og kvalitetssikring.

§ 24 c. Søfartsstyrelsen kan godkende eller oprette særlige kurser for uddannelse af undervisere.

§ 24 d. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med undervisningen hos kursusudbydere, som nævnt i § 24 b og påser, at kur-

susudbyderne opfylder de krav, som følger af denne lov og regler udstedt i medfør af loven.

§ 24 e. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om kursusdeltageres undervisningsmiljø.

Kapitel 7 c

Forskellige bestemmelser vedrørende uddannelser og kurser

§ 24 g. Søfartsstyrelsen kan opkræve betaling for godkendelse og kvalitetssikring af kursusudbydere og uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling for deltagelse i kurser omfattet af denne lov, herunder for aflæggelse af eksamen, prøver m.v.

§ 24 h. Søfartsstyrelsen kan indhente de nødvendige oplysninger fra kursusudbydere og uddannelsesinstitutionerne om undervisningen, kursusdeltagerne, personalet, økonomi og udstyr m.v. til brug for gennemførelse af tilsyn, kvalitetssikring og udarbejdelse af statistik.«

4. I § 26 indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Erhvervs- og vækstministeren kan efter aftale med vedkommende minister beslutte, at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven udøves af andre offentlige myndigheder. Erhvervs- og vækstministeren kan på nærmere angivne vilkår endvidere bemyndige virksomheder eller enkeltpersoner til på Søfartsstyrelsens vegne at føre tilsyn med kvalitetssikring af uddannelser og kurser.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

§ 26. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at klager over Søfartsstyrelsen s afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 2. I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 207 af 4. marts 2011, som ændret ved § 1 i lov nr. 1373 af 28. december 2011. foretages følgende ændringer:

§ 1. Økonomi- og erhvervsministeren tilrettelægger et samordnet system af uddannelser med henblik på søfarts- og fiskerierhvervets forskellige beskæftigelsesområder samt behovet inden for fritidssejlads.

§ 2. Loven omfatter uddannelse af
1) ...

4) skibskokke, cateringpersonale m.fl. og

1. I § 1 udgår: » samt behovet inden for fritidssejlads«.

2. I § 2, stk. 1, nr. 4, udgår: », cateringpersonale m.fl.«.

Stk. 2. Loven omfatter tillige efteruddannelse af maritimt personel, herunder kurser, som i henhold til den for søfarts- og fiskeriområdet gældende lovgivning er obligatoriske.

Stk. 4. Søfartsstyrelsen kan undtage en uddannelsesinstitution helt eller delvis fra regler i kapitel 3 eller fra regler fastsat i medfør heraf, hvis uddannelsesinstitutionen er godkendt efter anden lovgivning end denne lov og er omfattet af regulering med tilsvarende formål som kapitel 3.

§ 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om uddannelseskrav til fritidssejlere.

§ 4. Uddannelserne foregår på uddannelsesinstitutionerne og kurser, der godkendes af Søfartsstyrelsen.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Søfartsstyrelsen kan tilbagekalde en i henhold til stk. 1 meddelt godkendelse, såfremt uddannelsesinstitutionen m.v. tilsidesætter regler fastsat efter §§ 12, 13, 14 og 19.

Stk. 4. Søfartsstyrelsen kan efter anmodning godkende uddannelser og kurser, som afholdes i udlandet. De udgifter for Søfartsstyrelsen, der er forbundet hermed, betales af den, der har fremsat anmodningen om godkendelse.

§ 5. Søfartsstyrelsen yder inden for en årlig ramme tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration m.v. af de i § 4, stk. 1, nævnte uddannelsesinstitutioner og kurser. Det er en betingelse for at få tilskud, at der efter Søfartsstyrelsens skøn er behov for vedkommende undervisning. De enkelte tilskuds størrelse fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre uddannelsesmæssige formål.

3. § 2, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* § 4, stk. 1 og 3, § 5, stk. 2, §§ 5 a -7, § 14, § 23 a, stk. 1, samt § 23 b og § 24 finder tillige anvendelse på efteruddannelse af maritimt personel, hvortil der ydes statsligt tilskud.«

4. I § 2, *stk. 4*, § 4, *stk. 2* og 3, § 4, *stk. 4, 1. pkt.*, § 5, *stk. 2* og 3, i § 6, *stk. 1*, 1. *pkt.*, § 6, *stk. 2*, § 7, *stk. 3*, 5 og 6, § 8, *stk. 3*, § 9 f, *stk. 1* og 2, § 9 g, *stk. 1*, § 9 i, § 9 j, *stk. 1*, 1. *pkt.*, § 9 j, *stk. 2*, 1. *pkt.*, § 9 j, *stk. 3*, § 10, *stk. 6*, § 12, *stk. 1* og 2, § 13, *stk. 1* og 2, § 14, *stk. 1* og 2, § 15, § 16, *stk. 1-3*, §§ 17 og 20, § 23, *stk. 1-3*, og § 23 b ændres »Søfartsstyrelsen« til: »Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser«.

5. § 3 ophæves.

6. I § 4, *stk. 1*, § 7, *stk. 1*, 4. *pkt.*, § 8, *stk. 2*, § 9, *stk. 4*, 2. *pkt.*, § 9 a, *stk. 1*, 3. *pkt.*, § 9 g, *stk. 3*, og § 10, *stk. 5*, ændres »Søfartsstyrelsen« til: »ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser«.

7. I § 4 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»*Stk. 3.* Godkendte maritime uddannelsesinstitutioner, der modtager tilskud i henhold til § 5 eller § 6, samarbejder med Søfartsstyrelsen om at udbyde kurser, som er obligatoriske efter lov om skibes besætning.

Stk. 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan i særlige tilfælde påbyde en uddannelsesinstitution der modtager tilskud i henhold til § 5 og § 6, at udbyde kurser, der indgår i en godkendt maritim uddannelse.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

8. I § 4, *stk. 4*, 2. *pkt.*, der bliver *stk. 6*, 2. *pkt.*, to steder i § 9 g, *stk. 2*, i § 9 g, *stk. 2*, nr. 1, § 9 j, *stk. 1*, 2. *pkt.*, § 9 j, *stk. 2*, 2. *pkt.*, § 11, *stk. 2*, 3. *pkt.*, og § 23 a, *stk. 1*, 1. *pkt.*, ændres »Søfartsstyrelsen« til: »ministeren«.

9. I § 5, *stk. 1*, 1. *pkt.*, affattes således: »Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser yder inden for en årlig ramme tilskud til drift, bygninger, ledelse og administration af de § 2, stk. 1, nævnte uddannelser«.

10. I § 5, *stk. 1*, 2. *pkt.*, ændres »Søfartsstyrelsens« til: »ministerens«.

11. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan desuden yde tilskud til efteruddannelse med henblik på opfyldelse af kvalifikationskrav fastsat af Søfartsstyrelsen i henhold til lov om skibes besætning.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Stk. 3. Søfartsstyrelsen kan i særlige tilfælde yde lån til en uddannelsesinstitution.

§ 5. ...

§ 8 a. ...

Stk. 2. Resten af den tiloversblevne formue anvendes til uddannelsesformål efter Søfartsstyrelsens bestemmelse.

§ 9 e. Finansministeriet fastsætter eller aftaler løn og ansættelsesvilkår for uddannelsesinstitutionens personale, medmindre andet fastsættes eller godkendes af Finansministeriet, Personalestyrelsen.

§ 9 f. Søfartsstyrelsen kan pålægge bestyrelsen for en uddannelsesinstitution at indgå en udviklingskontrakt med styrelsen med henblik på at sikre en langsigtet strategisk udvikling til opfyldelse af nærmere fastlagte målsætninger.
Stk. 2. Søfartsstyrelsen kan pålægge bestyrelsen for en uddannelsesinstitution at indgå en indsatsaftale med styrelsen, hvis

- 1) kvaliteten af uddannelsesinstitutionens undervisning eller uddannelses er utilstrækkelig eller
- 2) den økonomiske-administrative styring i uddannelsesinstitutionen eller i interessentskab, hvori uddannelsesinstitutionen er interessant, ikke har tilstrækkelig kvalitet eller effektivitet.

§ 11. Økonomi- og erhvervsministeren nedsætter Uddannelsesrådet for De Maritime Uddannelser. Rådet består af en af ministeren udnævnt formand samt et antal medlemmer, der omfatter repræsentanter for søfartserhvervets organisationer, fiskerierhvervets organisationer og andre interesserede erhvervsorganisationer. Økonomi- og erhvervsministeren udnævner medlemmerne af rådet efter indstilling fra de pågældende organisationer. Endvidere kan ministeren tilforordne repræsentanter for Søfartsstyrelsen samt ledere, undervisere og studerende ved de af loven omfattede uddannelsesinstitutioner, kurser m.v.

12. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 a. Tilskud efter loven ydes ikke til dækning af uddannelsesinstitutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kompenserer uddannelsesinstitutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikke fradragsberettiget købsmoms), og som uddannelsesinstitutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter loven.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter regler om kompensationen efter stk. 2 og kan herunder beslutte, at der skal etableres en acontoordning for momskompensationen til uddannelsesinstitutionerne.

Stk. 4. Uanset stk. 1 kan tilskuddet til skoleskibe ydes til dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.«

13. I § 8 a, stk. 2, ændres »Søfartsstyrelsens« til: »ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser«.

14. I § 9 e ændres »Personalestyrelsen« til: »Moderniseringsstyrelsen«.

15. I § 9 f, stk. 1 og 2, og § 9 g, stk. 3, ændres »styrelsen« til: »ministeren«.

16. I § 11, stk. 1, 4. pkt. indsættes efter »for«:
»Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte.«

17. I § 18 ændres »sikring mod følger af arbejdsskade« til:
»arbejdsskadesikring«

§ 18. Såfremt der på skoleskibe eller på kurser, der afvikles under arbejdspladslignende forhold, som led i en grunduddannelse, overgår studerende ulykker, kan der udredes erstatning efter reglerne i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

§ 19. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om studerendes undervisningsmiljø og kan bestemme, at udstyr, der er godkendt til anvendelse på skibe, kan godkendes af Søfartsstyrelsen til anvendelse som undervisningsmateriel. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med sådant undervisningsmateriel.

§ 22. Søfartsstyrelsen kan fastsætte regler om forberedelse, indstilling til og aflæggelse af eksaminer og prøver for fritidssejlere samt betaling herfor.

§ 23 a. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at indberetninger og andre meddelelser, som skal afgives efter loven, skal indberettes digitalt, og at kommunikation mellem Søfartsstyrelsen og virksomheden i forbindelse hermed skal foregå digitalt. Ministeren kan herunder fastsætte regler om overgang til digital indberetning og om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at Søfartsstyrelsen kan undtage en virksomhed fra digital indberetning og digital kommunikation, når ganske særlige omstændigheder taler for det.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at Søfartsstyrelsen kan udstede visse typer af dokumenter uden underskrift eller med maskinelt gengivet underskrift eller på tilsvarende måde, således at sådanne dokumenter i retlig henseende sidestilles med et dokument med personlig underskrift. I de regler, der udstedes efter 1. pkt., kan det også fastsættes, at afgørelser, der udelukkende er truffet på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Søfartsstyrelsen som afsender.

§ 24. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder at klager over Søfartsstyrelsens afgørelser ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 5. ...

Stk. 2. I særlige tilfælde kan forsvarsministeren lade lodspligten omfatte også de i § 2 nævnte danske skibe.

§ 15. Farvandsdirektøren fastsætter nærmere regler for forsøg med og eventuel etablering af landbaseret lodsning.

§ 19. ...

Stk. 5. ...

18. § 19 affattes således:

»Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser kan fastsætte regler om studerendes undervisningsmiljø.«

19. § 22 ophæves.

20. I § 23 a, stk. 1, 3. pkt., udgår »Søfartsstyrelsen kan undtage«, og efter »virksomhed« indsættes: »kan undtages«.

21. I § 23 a, stk. 2, 1. pkt., ændres », at Søfartsstyrelsen kan udstede« til: »udstedelse af«.

22. I § 23 a, stk. 2, 2. pkt., ændres »Søfartsstyrelsen« til: »Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser eller en statslig myndighed under ministeriet«.

23. I § 24 udgår »klager over Søfartsstyrelsens«.

§ 3. I lodsloven, jf. lov nr. 567 af 9. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Lodstilsynet« til: »Søfartsstyrelsen«.

2. I § 5, stk. 2, indsættes efter »I særlige tilfælde kan forsvarsministeren«: » efter aftale med erhvervs- og vækstministeren «.

3. I § 15 ændres »Farvandsdirektøren« til: »Søfartsstyrelsen«.

4. § 19, stk. 4, affattes således: »Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om betaling for lodsning foretaget af det statslige lodsvæsen.«

§ 25. Medarbejdere ved tilsynet må ikke have interesser i lodserier, der udfører regionallodsninger, eller i disses virksomhed.

Stk. 2. Nærtstående personer til medarbejdere ved tilsynet skal orientere den pågældende medarbejder om interesser i lodserierne eller disses virksomhed. Orienteringen skal gives inden 1 uge efter, at interesseforholdet er opstået. Medarbejderen videregiver orienteringen til Lodstilsynet inden 1 uge efter, at vedkommende selv har modtaget orienteringen.

§ 26. Lodstilsynet fastsætter takster for brugerbetaling for tilsyn, afholdelse af egnethedsprøver, udstedelse af certifikater, fritagelsesbeviser, fornyelser m.v.

§ 33. Forsvarsministeren kan efter denne lov delegerer sine beføjelser eller dele heraf til farvandsdirektøren, i det omfang dette ikke er uforeneligt med Farvandsvæsenets interesser i den konkurrenceudsatte del af virksomheden.

5. I § 25, *stk. 1*, ændres »Medarbejdere ved tilsynet« til: »Medarbejdere, der er beskæftiget med tilsyn med lodser,«.

6. I § 25, *stk. 2*, ændres »medarbejdere ved tilsynet« til: »medarbejdere, der er beskæftiget med tilsyn med lodser,«.

7. § 26 affattes således:

»§ 26. Søfartsstyrelsen fastsætter takster for brugerbetaling for tilsyn, afholdelse af egnethedsprøver, udstedelse af certifikater, fritagelsesbeviser, fornyelser m.v. vedrørende tilsynet med lodser.«

8. I § 33 ophæves.

9. Efter § 33 indsættes, der ophæves, indsættes før kapitel 14:

»Kapitel 13 a

Klage

§ 33 a. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om at Søfartsstyrelsens afgørelser truffet i medfør af loven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Søfartsstyrelsens afgørelser om afslag på lodscertifikat efter § 12, afslag på registrering efter § 24, *stk. 4-5*, inddragelse af lodscertifikat eller lodsfritagelsesbevis eller sletning af en registrering som lodseri efter § 27, *stk. 1*, og midlertidig inddragelse eller midlertidig sletning efter § 32 kan påklages til det i lov om sikkerhed til søs Ankenævn for Søfartsforhold.«

§ 4.

Stk. 1. Loven træder i kraft d. 1. juni 2012, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 2, nr. 11.

Stk. 3. Regler udstedt i medfør af lov om maritime uddannelser forbliver i kraft for de kurser, prøver m.v., der omfattes af lovens § 1, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i henhold til lov om skibes besætning.

§ 5. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i

kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Generel emneoversigt over prøver og kurser m.v. under Søfartsstyrelsens ansvarsområde

- 1) Radiokurser og -prøver
- 2) Dykkeruddannelse efter "dykkerloven"
- 3) Duelighedsprøver for fritidssejlere, herunder prøve for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer, yachtskippereksamen og duelighedsprøve i motorpasning
- 4) Sygdomsbehandling
- 5) Brandbekæmpelse og røgdykning
- 6) Betjening af redningsbåde, herunder hurtiggående mand-over-bord
- 7) Duelighedsprøver i sejlads for handelsskibe og fiskeskibe herunder duelighedsprøve i motorpasning
- 8) Duelighedsprøve i sejlads for fiskere
- 9) Simulatorkurser og kurser i betjening af broudstyr vedrørende brug af radar, ARPA samt elektroniske søkort
- 10) Kursus i maskinvagt i juniorofficersuddannelsen
- 11) Specialkurser vedrørende sejlads i olie-, -gas og kemikalietankskibe
- 12) Kurser i søsikkerhed
- 13) Kurser for anerkendelse af udenlandske officerers sejlads på danske skibe vedrørende dansk søfart-slovgivning og arbejdsmilølovgivning
- 14) Kursus for navigatører, som skal sejle med personer, der er anbragt om bord henhold til service loven
- 15) Kurser for besætninger på passagerskibe
- 16) Kurser for sikringsofficerer i forbindelse terrorbekæmpelse på skibe
- 17) Arbejdsmiljøkurser